

reflexion

Riktlinjer med kulturella skillnader

»Jag har svårt att se detta råd spridas i Sverige, där vi snarare tagit till oss kaffets eventuellt skyddande effekt mot demens och diabetes.«

En aktuell artikel om behandling av hjärtinfarkt, se (Medicinsk kommentar, sidan 2644), anges »state of the art« vid manifest sjukdom. Men när vi diskuterar riktlinjer för prevention av hjärt-kärlsjukdom så finns det flera kulturella tolkningar som kan betraktas som »art of states«. I norsk och isländsk allmänmedicinsk forskning ifrågasätts hela grunden; är gränsvärden rimliga då en majoritet av alla över 65 år kan klassificeras som behandlingskrävande?

För medicinsk behandling väljer vi mellan rekommenderade läkemedelsgrupper som var och en bidrar med en viss riskreduktion. Det är nog snarare bland de generella livsstilsinterventionerna som kulturskillnaderna finns. I Sverige är det bra att röra på sig, att äta grönsaker och att undvika snabba kolhydrater. Vi har dock svårigheter att ge klara besked i fettfrågan. I Centraleuropa får en patient med högt blodtryck rådet att dra ned på kaffet. Jag har svårt att se detta råd spridas i Sverige, där vi snarare tagit till oss kaffets eventuellt skyddande effekt mot demens och diabetes.

I Finland har det etablerade sambandet mellan salt och hypertoni lett till att man försökt halvera salthalten i mat. Danska forskare har, typiskt nog, i en Cochraneöversikt bekräftat att saltreduktion sänker blodtrycket men negativt påverkar blodfetter och stresshormoner.

Vi måste fortsätta den vetenskapliga utvärderingen men acceptera att vi väljer att fokusera på olika delar av julbordet. Eller som Jesus uttrycker det: »Bevara er sätta och håll fred med varandra« (Markus 9:50).

Mikael Hasselgren
medicinsk redaktör
mikael.hasselgren@lakartidningen.se

Foto: Göran Segeholm

En lång önskelista inledde Läkareförbundets fullmäktigemöte förra veckan. Här tackar Heidi Stensmyren för omvalet som förste vice ordförande. **AKTUELLT** Sidan 2634–2640

signerat

2631 Reflexion efter fullmäktigemötet Marie Wedin

reflexion

2627 Riktlinjer med kulturella skillnader Mikael Hasselgren

It debatt

2632 »Inför nytt system för bedömning av mortalitets- och morbiditetsrisk vid obesitas«. BMI och midja för snäva mått Joanna Uddén Hemmingsson, Stephan Rössner

aktuellt

2634 Lång önskelista inledde fullmäktigemötet

2635 Organisationsutredningen: Lokalföreningarnas inflytande i fullmäktige ska öka

2636 Ansvar utan befogenheter – inte patientsäkert

Starkare skydd för uthängda läkare

2637 Diagnosen ska styra väntetid på akuten

Kunskaper i farmakologi ska främjas

2638 Svårt formulera krav på distriktsläkares fortbildning

2639 Tre nya i centralstyrelsen

2640 Efterlyses: sanktioner mot undermålig ST

medicinsk kommentar

2644 Nya europeiska riktlinjer för hjärtinfarkt utan ST-höjning. Snabbare diagnos sparar pengar – krav på angiografi även helgtid kostar mer Stefan Agewall

nya rön

2646 Fetma och undervikt kan ha gemensam nämnare Andrus Viidik

Kartläggning med duplex inför varixkirurgi långsiktigt bäst Lena Blomgren

2647 Fler neuron i prefrontala kortex

Att ha tillgång till både tal och teckenspråk är viktigt för att kunna delta i det sociala samspelet. Det visar en intervjustudie av de första barnen som fick kokleaimplantat inopererade och som i dag nått tonåren. Sidan 2649

Bilden föreställer Alva, 9 år, som har kokleaimplantat i bägge öronen. Foto: Ann-Sofi Rosenkvist

hos barn med autism *Anders Hansen*

Bättre ryggfunktion med yoga vid ryggvärk *Karin Sundström*

Hälften fria från epilepsi tio år efter operation *Anders Hansen*

2648 Lokaliserad tunntarmskarcinoid oftast botbar *Kalle Landerholm*

Handhållen metalldetektor påverkar inte pacemaker eller ICD *Karin Sundström*

Klinik och vetenskap

2649 Rapport Tvåspråkighet bäst om unga med kokleaimplantat själva får välja. Intervjustudie om upplevelsen av delaktighet i socialt samspel *Gunilla Preisler, Maria Midbøe*

2652 Originalstudie Läkarkåren en profession med allt mindre stöd och inflytande. Enkätstudie av svenska läkares arbetsmiljö 1992 och 2010 *Eva Bejerot, Gunnar Aronsson, Hans Hasselblad, Susanne Bejerot*

2657 Klinisk översikt Birt-Hogg-Dubés syndrom. Förbisett tillstånd som medför ökad risk för njurcancer och pneumotorax *Maria Bradley, Mari-Anne Hedblad, Erik Björck, Magnus Nordenskjöld*

2660 Fallbeskrivning Horners syndrom är en allvarlig komplikation vid tyroidea-kirurgi. Dissektion vid nervstimulering kan vara en riskfaktor, visar tre fall *Erik Nordenström, Magnus Hallén, Jörgen Nordenström*

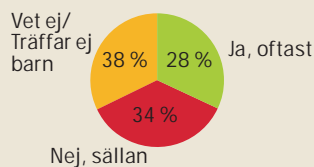
Läkemedelsfrågan

2662 Rödris kan sänka kolesterol men bör inte ersätta etablerad terapi *Lars L Gustafsson*

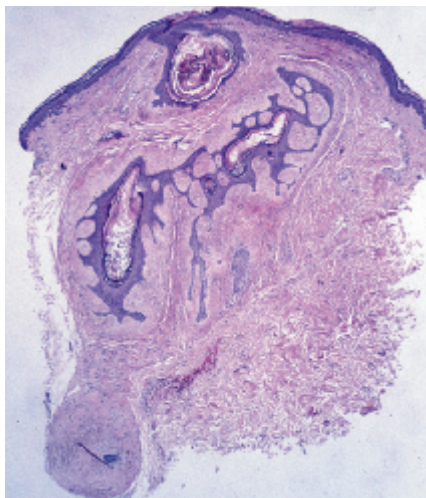
webbfrågan:

Pratar du om behandling av fetma hos barn?

De flesta barn med fetma erbjuds inte behandling inom sjukvården, trots att effektiv behandling finns. Tar du upp frågan till diskussion? Se temat om Behandling av fetma nr 49, sidan 2581.

125 hade svarat den 12 december kl 11.00.

KLINIK OCH VETENSKAP Birt-Hogg-Dubés syndrom karakteriseras bland annat av fibrofollikulom i huden. Sidan 2657

debatt och brev

2664 Ögonöppnare av värde för AT-läkare *Antovan K Seyedi Honarvar, Robert Rudäng, Caterina Finizia, Lisa IM Olsson, Tommy Andersson*

2665 Replik om testosteronkampanj: Sluta vara megafon för Bayer! *Bengt Järhult*

Svensk andrologisk förening om testosteron: Missförstått, mytomspunnet och en del av mannens hälsa *Stefan Arver, Aleksander Giwercman, Katarina Link, Åke Pousette, Leif Abramsson, Lars Björndahl, Claes Gottlieb, Saad Elzanaty*

2666 Guld som blir till sand... *Anne Carlsson*

Politisk styrning av register oroar *Marie Wedin*

kultur

2667 Forskande läkare byggde upp den svenska läkemedelsindustrin *Anders Cronlund*

2669 **lediga tjänster**

2671 **platsannonser**

2681 **meddelanden**

2682 **information från läkarförbundet**

endast på webben

Fler artiklar på Lakartidningen.se

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
Webb: Lakartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Tf medicinsk redaktionschef
Anne Brynolf 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren, med dr (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik/gynekologi och pediatrik)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering) 08-790 34 67
Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (medicinsk redigering) 08-790 34 83
Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövrup (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering) 08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering) 08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator) 08-790 34 95
Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pre@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 41 600 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

organ för **Sveriges läkarförbund** grundad 1904

